

آزمون اول زیست‌شناسی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گاهی در حوادثی نظیر سیل، زلزله، آتش‌سوزی و نطاپیر آن، تعداد آن‌ها بیش از میزان ممکن است بیش از آن‌ها بیش از زنده می‌مانند.

گزینه «۲»: رانش از عوامل خارج‌کننده جمعیت از حالت تعادل می‌باشد.

گزینه «۳»: هرچه اندازه یک جمعیت کوچک‌تر باشد، رانش دگرهای اثر بیشتری دارد.

(از ماده به انرژی)

گزینه ۱

همان‌طور که در شکل زیر می‌بینید، طی فرایند اکسایش پیررووات در راکیزه میتوکندری، ابتدا کربن دی‌اکسید تولید می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دقت کنید این مورد برای استیل صحیح است، نه پیررووات!

گزینه «۳»: تولید NADH پس از آزادشدن CO_2 در مسیر تبدیل پیررووات به استیل کوآنزیم A می‌دهد.

گزینه «۴»: این مورد درباره چرخه کربس در غشاء داخلی میتوکندری صادق است. در مرحله تبدیل پیررووات به استیل کوآنزیم A، ATP تولید نمی‌شود.

پیررووات

گزینه ۲

(از یاخته‌ها تا گیاه)

آوندهای چوبی یاخته‌های آوند هستند و بنابراین قادر سیتوپلاسمی‌اند. لیگنین در دیواره یاخته‌های آوند چوبی به شکل‌های متفاوتی قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لان به منطقه‌ای گفته می‌شود که دیواره یاخته‌ای در آنجا نازک مانده است. بنابراین، به دلیل وجود لان، ضخامت دیواره در یاخته‌های آوند چوبی یکسان نیستند.

گزینه «۲»: صفحه‌آبکشی در آوندهای آبکشی وجود دارد.

گزینه «۴»: آوندهای آبکشی در جایه‌جا نمودن شیره پرورده نقش اصلی دارند.

(تنظیم عصبی)

گزینه ۳

پل مغزی در تنظیم فعالیت‌های مختلف از جمله تنفس، ترشح بزاق و اشک نقش دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شبکه‌های موبرگی که مایع مغزی نخاعی را ترشح می‌کنند درون بطون ۱ و ۲ دیده می‌شوند.

گزینه «۲»: پل مغزی، جزئی از ساقه مغز است.

گزینه «۴»: بر جستگی‌های چهارگانه بخشی از مغز میانی‌اند.

(جزیان اطلاعات در یاخته)

گزینه ۴

فقط مورد (ب) غلط است.

بررسی موارد:

(الف) اگر جهش در ژن آنزیم تجزیه کننده لاکتوز در ناحیه مربوط به جایگاه فعل رخ دهد، این تغییر می‌تواند در ساختار پروتئین منجر به تغییر در جایگاه فعل آنزیم شود.

(ب) اپراتور جزئی از ژن درنظر نگرفته نمی‌شود.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

گزینه ۲

موارد الف و ج صحیح است.
 الف) هormون ضدادراری با افزایش بازجذب آب، میزان ادرار در لوله‌های ادراری را کاهش می‌دهد و درنتیجه میزان ادرار وروودی به مثانه کاهش می‌یابد.

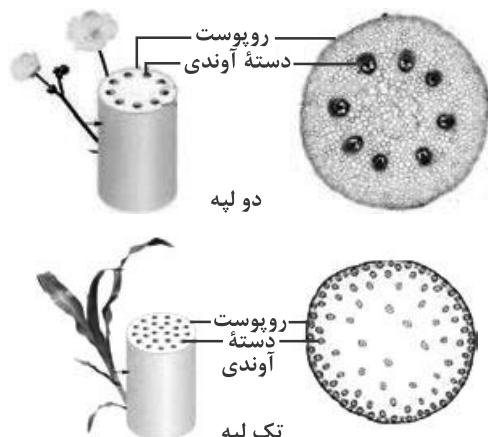
ب) این مورد برای سرخرگ وابران صادق است: سرخرگ وابران در اطراف بخش‌های مختلف نفرون منشعب می‌شود.

ج) هormون‌هایی مانند ضدادراری و آلدوسترون و پاراتیروئیدی بر روی بازجذب مواد در نفرون اثر دارند؛ بازجذب دومین مرحله است.

د) به محض ورود مواد تراوشن شده به لوله پیچ خورده نزدیک، بازجذب آغاز می‌شود. دیواره لوله پیچ خورده نزدیک از یک لایه بافت پوششی مکعبی تشکیل شده است که ریزپرز دارد. ریزپرزها سطح بازجذب را افزایش می‌دهند.

(از یاخته تا گیاه) ۱۳. گزینه ۴

در ساختار ساقه گیاهان نهان‌دانه دولپه، پوست ساقه به صورت واضح مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطابق شکل بالا، مرز بین پوست و استوانه آوندی واضح است.
 گزینه «۲»: دقت کنید دستجات آوندی بر روی یک دایره قرار دارند، نه دوابر!!!
 گزینه «۳»: این مورد برای ساقه تک لپه‌ها صادق است.

(حوالا) ۱۴. گزینه ۲

پس از ارتعاش دریچه بیضی، مایع درون حلزون گوش به لرزش در می‌آید.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

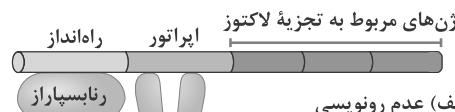
گزینه «۱»: این مورد قبل از ارتعاش دریچه بیضی رخ می‌دهد.
 گزینه‌های «۳» و «۴»: پس از ارتعاش مایع درون حلزون گوش، ابتدا ماده ژلایینی حرکت می‌کند و سپس مژک‌ها خم شده و کانال‌های دریچه دار باز می‌شوند و پیام عصبی تولید می‌کنند.

(گوارش و جذب مواد) ۱۵. گزینه ۳

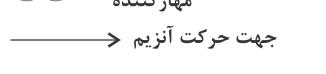
در دیواره لوله گوارش (از مری تا مخرج) شبکه‌های یاخته‌های عصبی وجود دارند. این شبکه را دستگاه عصبی رودهای نامند. دستگاه عصبی رودهای می‌تواند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار، فعالیت کند. اما اعصاب هم اسیمیک و پاداسیمیک با دستگاه عصبی رودهای ارتباط دارند و بر عملکرد آن تأثیر می‌گذارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در زیرمخاط نیز یافت می‌شود.

الف) عدم رونویسی

جهت حرکت آنزیم →

ب) انجام رونویسی

ج) اگر جهش در بخشی از ژن سازنده مهارکننده اتفاق بیفتد که مربوط به ناحیه اتصال لاکتوز به این پروتئین باشد، ممکن است لاکتوز به مهارکننده متصل نشود.

د) جهش با تغییر در توالی اپراتور یا ژن مهارکننده، می‌تواند مانع از مهار آنزیم رنابسپاراز و لذا افزایش فعالیت آن شود.

اگر جهش در ژن سازنده رنابسپاراز هم اتفاق بیفتد، می‌تواند میل ترکیبی این آنزیم را به ناحیه راه‌انداز افزایش یا کاهش دهد.

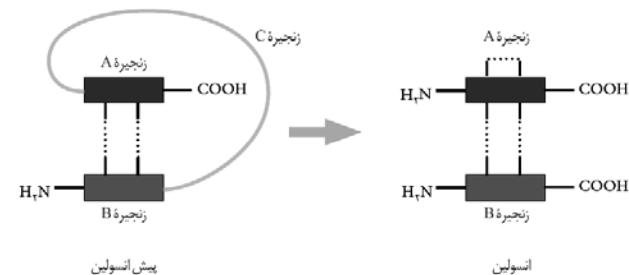
(فناوری‌های نوین زیستی) ۱۰. گزینه ۳

همانطور که در شکل ۱۲ فصل ۷ زیست‌شناسی می‌بینید، زنجیره B نسبت به زنجیره A، به انتهای آمینی پیش‌انسولین نزدیک‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: پیش‌هormون به صورت یک زنجیره پلی پیتیدی است و با جدا شدن بخشی از توالی به نام زنجیره C به هormون فعال تبدیل می‌شود.

گزینه «۲»: پیوند شیمیابی بین دو زنجیره A و B، هم در پیش‌انسولین و هم در مولکول فعال آن وجود دارد.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

۱۱. گزینه ۱

گردش خون مضاعف برای نخستین بار در دوزیستان بالغ شکل گرفت. دوزیستان با پمپ فشار مثبت، هوا را به شش‌ها هدایت می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این مورد طبق متن کتاب صحیح است.

گزینه «۳»: کلیه دوزیستان مشابه ماهیان آب شیرین است. مثانه این جانوران محل ذخیره آب و بیون‌هاست. به هنگام خشکشدن محیط، دفع ادرار کم، و

مثانه برای ذخیره بیش‌تر آب بزرگ‌تر می‌شود و سپس بازجذب آب از مثانه به خون افزایش پیدا می‌کند.

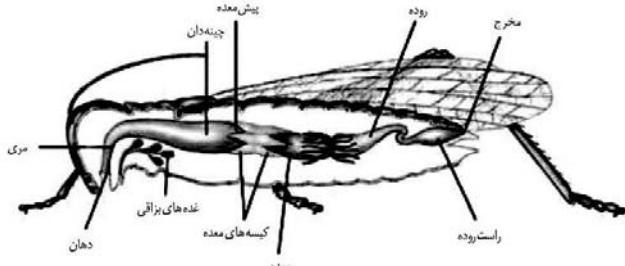
گزینه «۴»: پیش‌تر تبادلات گازی در دوزیستان بالغ از طریق پوست صورت می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: در ساختار سوم، پیوندهایی مانند ۱- هیدروزونی، ۲- یونی و ۳- اشتراکی و ۴- آب گریز مشاهده می‌شود. (بیش از ۳ تا نه فقط تا)
 گزینه «۳»: دقت کنید این پروتئین از یک زنجیره ساخته شده است.
 گزینه «۴»: دقت کنید میوگلوبین در ذخیره اکسیژن نقش دارد نه انواعی از گازهای تنفسی!

(گوارش و جذب مواد)

گزینه ۱

جانوران دیگری مانند پرندگان دانه خوار نیز چینه دان دارند که به ذخیره غذا کمک می‌کنند. این ساختار به جانور امکان می‌دهد تا با دفعات کمتر تغذیه، انرژی مورد نیاز خود را تأمین کند. مطابق شکل کتاب درسی، چینه دان در ملخ در سطح بالاتری نسبت به غدد بزاقی قرار دارد.

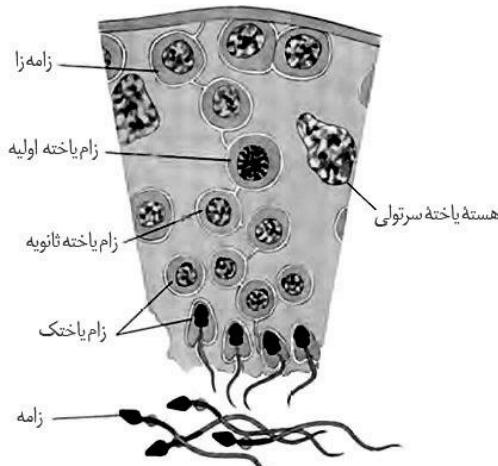

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۲»: گوسفند، چینه دان ندارد.
 گزینه «۳»: در ملخ مواد غذایی پس از چینه‌دان وارد پیش‌معده می‌شود.
 گزینه «۴»: در پرندگان دانه خوار، محتويات چینه‌دان ابتدا به معده و سپس به سنگدان وارد می‌شود.

(تولید مثل)

گزینه ۱

با توجه به شکل زیر و مراحل اسپرم زایی، یاخته‌های مسیر اسپرم زایی از اسپرماتوگونی تا اسپرماتیدهای تازه تشکیل شده، همگی به هم متصل هستند و در زمان تمايز اسپرماتیدها این یاخته‌ها از هم جدا می‌شوند. در مسیر اسپرم زایی سیتوکینز به صورت ناکامل صورت می‌گیرد و درنهایت تکمیل می‌شود.

گزینه «۲»: این دستگاه، تحرک و ترشح را در لوله گوارش، تنظیم می‌کند. مثلاً باخته‌های ماهیچه‌ای درون پرزاها با تحریک یاخته‌های عصبی این دستگاه، موجب حرکت پرزاها می‌شوند.

گزینه «۴»: معمولاً اعصاب پاداسیمیک حس فعالیت دستگاه گوارش را افزایش و اعصاب هم اسیمیک فعالیت را کاهش می‌دهند.

۱۶. گزینه ۱

تنها مورد «ب» عبارت را به درستی کامل می‌کند. بررسی گزینه‌ها:
 «الف»: نادرست - ممکن است این پروتئین‌ها توسط ریبوزوم‌های پراکنده در سیتوپلاسم تولید شده باشند.

«ب»: درست

«ج»: نادرست - مولکول‌های کلسترول در غشای یاخته جانوری در اتصال با پروتئین‌ها نیستند.

«د»: نادرست - با توجه به شکل ۱۰ فصل ۱ زیست‌شناسی ۱ مشخص است که کانال‌های پروتئینی در اتصال با کربوهیدرات‌ها نیستند.

۱۷. گزینه ۲

به اثر بازدارندگی جوانه رأسی بر رشد جوانه‌های جانبی، چیرگی رأسی می‌گویند. با قطع جوانه رأسی مقدار سیتوکینین در جوانه‌های جانبی افزایش و مقدار اکسین آنها کاهش می‌یابد، درنتیجه جوانه‌های جانبی رشد می‌کنند. هورمون سیتوکینین در تأخیر پیر شدن اندام‌های هوایی و هورمون اکسین در رشد طولی یاخته‌ها نقش دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ریزش برگ مربوط به اتیلن است.

گزینه «۳»: بسته شدن روزنده‌های هوایی در شرایط خشکی مربوط آبسیزیک است.

گزینه «۴»: کاهش رشد گیاه در شرایط نامساعد محیطی مربوط به هورمون آبسیزیک آسید است.

۱۸. گزینه ۳

اولین و دومین گویچه‌های قطبی از تقسیم نامساوی میان یاخته پس از تقسیم میوza ۱ و ۲ تولید می‌شوند. این یاخته‌ها در رشد و نمو جنین نقش ندارند. گویچه قطبی اولیه هاپلولید و دارای کروموزوم مضاعف (دو کروماتیدی) و گویچه ثانویه هاپلولید و دارای کروموزوم غیر مضاعف (تک کروماتیدی) است. این سلول‌ها هر کدام ۲۳ کروموزوم و سانتروم در میان یاخته‌ها از هم جدا می‌شوند. گویچه قطبی ثانویه در لوله رحمی تولید می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید هیچ یک از این یاخته‌ها، کروموزوم همتا ندارند. علت نادرستی این جمله کلمه «دادشتن» می‌باشد.

گزینه «۲»: مقدار دنای هسته‌ای در گویچه قطبی اولیه بیشتر است.

گزینه «۴»: تعداد میانک (سانتریول) این یاخته‌ها، یکسان است؛ هم چنین عدد کروموزومی این دو یاخته نیز به صورت $n = 23$ می‌باشد.

۱۹. گزینه ۲

اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، میوگلوبین می‌باشد که ساختار نهایی آن ساختار سوم است. تغییر در حتی یک آمینواسید هم می‌تواند ساختار و عملکرد پروتئین را به شدت تغییر دهد.

گزینه «۴»: در ساختار نوکلئوتیدها، پیوند فسفودی استر وجود ندارد. پیوند فسفودی استر میان نوکلئوتیدها شکل می‌گیرد. نوکلئوتیدها، واحدهای تکرار شونده می‌باشند.

(ایمنی)

گزینه ۳

بازوفیل‌ها، گویچه‌های سفیدی هستند که هسته دو قسمتی روی هم افتد و میان یاخته با دانه‌های تیوه دارند. این یاخته‌ها در فرایند حساسیت نقش دارند. در طی حساسیت دستگاه ایمنی به مواد بی خطر واکنش نشان می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این مورد برای لنفوسیت‌های دفاع اختصاصی صادق است.

گزینه «۲»: این مورد برای مونوسیت‌ها صادق است.

گزینه «۴»: این مورد برای لنفوسیت‌های T کشنده و یاخته کشنده طبیعی صادق است.

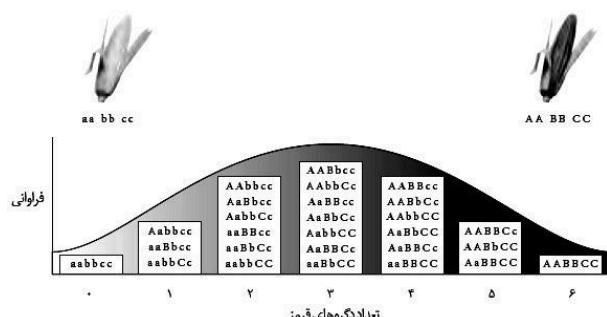
(انتقال اطلاعات در نسل‌ها)

گزینه ۱

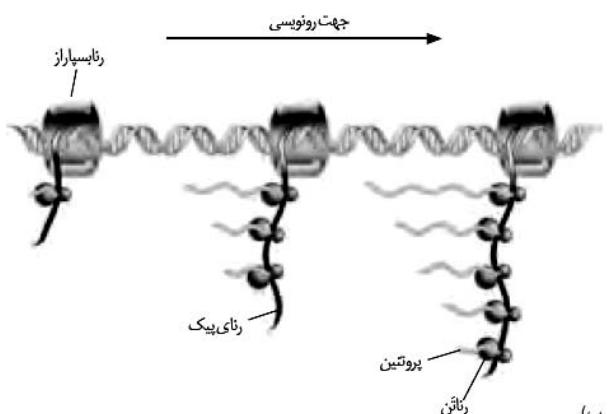
از آمیزش AaBbCc و AaBbCC، رویانی با ژنتیک AaBbCc ایجاد می‌شود.

مطابق نمودار کتاب درسی، این گیاه دارای رنگ مشابهی با aaBbCC می‌باشد.

(هر دو دارای ۳ الی (دگره) بارز می‌باشند.)

بخش عمده فتوسنتر را جاندارانی انجام می‌دهند که گیاه نیستند و در خشکی زندگی نمی‌کنند. انواعی از باکتری‌ها و آغازیان در محیط‌های متفاوت خشکی و آبی فتوسنتر می‌کنند. در هردوی این سلول‌ها، ساختارهایی مشاهده می‌شود که در طی آن چندین ریبوزوم در حال ترجمه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دقیق هسته اسپرماتیدها در زمان تمایز اسپرماتیدها، فشرده می‌شود.

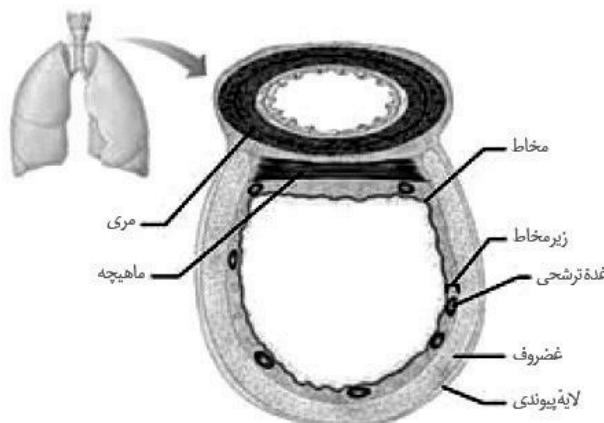
گزینه «۳»: دقیق اسپرم‌ها در بیضه توانایی حرکت و جابجا شدن را پیدا نمی‌کنند. (در اپیدیدیم این توانایی را پیدا می‌کنند که در کیسه بیضه قرار دارد).

گزینه «۴»: اسپرماتوسیت اولیه ۲n و در هنگام تقسیم دو کروماتید است و اسپرماتوسیت ثانویه (n) نیز دو کروماتید است.

(تبادلات گازی)

گزینه ۴

لایه زیر مخاطی در تماس با لایه مخاطی است. در این لایه زیر مخاطی، سلول پوششی استواهای مژک دار بافت نمی‌شود. این مورد مربوط به مخاط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

مطابق شکل بالا، در زیرمخاط غدد ترشحی، رگ‌های خونی و اعصاب وجود دارد. زیرمخاط به لایه غضروفی - ماهیچه‌ای چسبیده است.

(گردش مواد در بدن)

گزینه ۱

در دوران جنبی، یاخته‌های خونی در اندام‌های دیگری مثل کبد و طحال نیز ساخته می‌شود. یاخته‌های بنیادی مغز استخوان، یاخته‌هایی هستند که توانایی تقسیم و تولید چندین نوع یاخته را دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کرینیک انسداد را با ترکیب آب و کربن دی‌اکسید تولید بی‌کربنات درنهایت در تنظیم pH خود نشان دارد.

گزینه «۳»: از یاخته‌های بنیادی مغز استخوان، گویچه‌های سفید و گویچه قرمز منشأ می‌گیرند.

گزینه «۴»: یاخته‌های بنیادی میلتوئیدی در تولید بلاک نقش دارند. (مولکول‌های اطلاعاتی)

در باکتری‌ها، دنای اصلی یاخته به غشای باکتری متصل است و در یوکاریوت‌ها به غشای سلولی متصل نمی‌شود. در یوکاریوت‌ها در یک انتهای هر یک از رشته‌های دنا، گروه هیدروکسیل و در انتهای دیگر فسفات مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کروموزوم‌های پروکاریوتی هیستون ندارند.

گزینه «۲»: دقیق کنید دنای یوکاریوتی می‌تواند چندین جایگاه آغاز مشاهده شود.

آزمون اول

کنکور تیرماه سال ۱۳۹۸

(جزیان اطلاعات در یاخته)

در یوکاریوت‌ها، محل وقوع ترجمه (سیتوپلاسم)، متفاوت با محل رونویسی هسته است.

گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: مطابق شکل ۷ فصل ۲ دوازدهم صحیح است.
گزینه «۳»: فقط یکی از دو رشته دنا در هر زن رونویسی می‌شود که برای زن‌های مختلف، می‌تواند متفاوت باشد. (شکل ۳ فصل ۲ دوازدهم)
گزینه «۴»: رنای پیک ممکن است دستخوش تغییراتی در حین رونویسی و یا پس از آن شود.

(تولید مثل نهان دانگان)

گزینه ۲

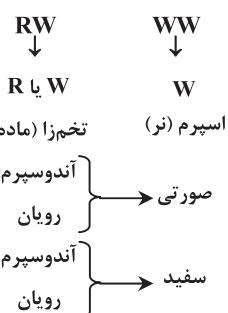
بررسی همه موارد:
الف) در میوه‌های حقیقی، میوه از رشد تخدمان ایجاد می‌شود.
ب) در تشکیل میوه‌های کاذب، بخش‌های دیگر گل، نظیر نهنج (نه فقط) نقش دارند.

ج) میوه‌های موز بدون دانه برخلاف پرتقال‌های بدون دانه، دارای این ویژگی هستند.
د) در مادگی‌های چند برجه‌ای، ممکن است فضای مادگی با دیواره برجه‌ها به طور کامل از هم جدا شود.

(انتقال اطلاعات در نسل‌ها)

گزینه ۳

دقت کنید در یاخته‌های سه‌لاد آندوسپرم، دو مجموعه کروموزومی قطعاً مشابه والد ماده و یک مجموعه کروموزومی مربوط به والد نر می‌شود. بنابراین بر اساس رنگ فنوتیپ‌ها، گزینه «۴» صحیح است.

(ایمنی)

گزینه ۴

یاخته‌های ترشح‌کننده اینترفرون نوع II، گویچه سفید هستند و می‌دانیم تراکمی از ویژگی همه گویچه‌های سفید است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یاخته‌های دندریتی در خون دیده نمی‌شوند.
گزینه «۲»: ماکروفازهای اینترفرون نوع II (دومین خط دفاعی بدن)، در نابودی یاخته‌های سرطانی موثر است.

گزینه «۳»: ائوزینوفیل‌ها به جای بیگانه‌خواری، محتویات دانه‌های خود را به روی انگل می‌ریزند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رونویسی در طی سه مرحله انجام می‌شود.

گزینه «۲»: در باکتری‌ها، غشاهای درون یاخته‌ای مشاهده نمی‌شود زیرا این باخته‌ها، اندامک ندارند.

گزینه «۳»: دقت کنید در یوکاریوت‌ها برای اتصال رنابسپاراز به راهانداز نیازمند عوامل رونویسی است.

(دستگاه حرکتی)

گزینه ۲

یاخته‌های ماهیچه‌ای استوانه‌ای شکل دارای چند یاخته در دوره جنینی هستند. در واقع هر یاخته از به هم پیوستن چند یاخته در دوره جنینی ایجاد می‌شود و به همین علت چند هسته دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای تارهای تندر صادق نیست.

گزینه «۳»: بیشتر انرژی لازم برای انقباض ماهیچه‌ها از سوختن گلوکز به دست می‌آید.

گزینه «۴»: تارهای قرمز مقدار زیادی میوگلوبین دارند.

(حوال)

گزینه ۳

پیام‌های بینایی قبل از رسیدن به قشر مخ از بخش‌های دیگری از مغز مانند نهنج (تalamوس) می‌گذرند. چلپا (کیاسما) بینایی که در فعالیت تشریح مغز آن را مشاهده کردید، محلی است که بخشی از آکسون‌های عصب بینایی یک چشم به نیم کره مخ مقابل می‌روند. پیام‌های بینایی سرانجام به لوب‌های پس سری قشر مخ وارد و در آنجا پردازش نهایی می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخشی از پیام‌های عصبی چشم راست به تalamوس سمت چپ می‌رسد.

گزینه «۲»: بخشی از پیام‌های عصبی چشم راست به قشر مخ سمت چپ می‌رسد.

گزینه «۴»: دقت کنید پیام‌ها ابتدا به تalamوس‌ها وارد می‌شوند.

(تولید مثل نهان دانگان)

گزینه ۴

یاخته‌های هاپلوبیت در گیاهان گلدار ۲ جنسی عبارتند از: دانه گرده نارس، دانه گرده رسیده (یاخته‌های رویشی و زایشی) اسپرم و سلول‌های حاصل میوز سلول بافت خورش و سلول‌های کیسه رویانی.

همه این یاخته‌ها توسط یاخته‌های دیبلوئیدی احاطه شده‌اند. دقت کنید که طبق دیدگاه طراح سوال، سلول‌های اسپرم توسط یاخته‌های دیبلوئید خامه احاطه شده‌اند. (این مورد چالشی بوده است)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این مورد برای دانه‌های گرده نارس صحیح است.

گزینه «۲»: این مورد چالشی است. گویا طراح محترم صرفاً این مورد را برای تغییرات دیواره دانه گرده نارس درنظر گرفته است. و توجهی به متن کتاب زیست‌شناسی ۱ که گفته است ترکیبات سازنده دیواره در طی عمر یاخته تغییر می‌کند، توجهی نداشته است.

گزینه «۳»: برای سلول‌هایی مثل اسپرم‌ها و سلول رویشی و یاخته‌های کیسه رویانی صادق نمی‌باشد.